

ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 11 СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

Освітня програма:	Економіка
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	051 Економіка
Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціально-економічна безпека» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка» зі спеціальності 051 Економіка, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Розробник: кандидат економічних наук, доцент Онофрійчук Олег Петрович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки а фінансів

Протокол № 1 від «27» 08 2024 року

Завідувач кафедри  (Ліщук Н.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Економіка» зі спеціальності 051 Економіка, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Гарант освітньої програми  (Коваль Л.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією економічного факультету

Протокол № 1 від «28» 08 2024 року

Голова  (Демидюк С.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язковий освітній компонент	
Змістових модулів – 2	спеціальність 051 Економіка Освітня програма: «Економіка»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
	80 год.	104 год.	
	Вид контролю: екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є засвоєння теоретичних основ соціально-економічної безпеки національної економіки, набуття системних знань і навичок щодо вивчення загроз та викликів економічній безпеці України у сучасному глобалізованому світі.

Основними завданнями дисципліни є: вивчення проблеми створення єдиної концепції соціально-економічної безпеки, аналіз концептуальної моделі її забезпечення; виявлення і прогнозування внутрішніх та зовнішніх загроз життєво важливим інтересам об'єктів безпеки; вивчення стратегії соціально-економічної безпеки держави.

Результатом навчання за дисципліною є набуття студентами відповідно до освітньо-професійної програми таких **компетентностей**:

ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК12. Здатність оцінювати та систематизувати ретроспективний, поточний і перспективний стан соціально-економічних систем в регіональному вимірі.

Опанувавши дисципліну «Сучасна зарубіжна література» студенти повинні володіти такими **програмними результатами навчання**:

ПРН4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПРН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

ПРН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи соціально-економічної безпеки

Тема 1. Основи концепції і стратегії економічної безпеки держави та регіону

Економічна безпека як ключова детермінанта національної безпеки держави. Сутність економічної безпеки та проблеми її стратегічного забезпечення. Стратегічні цілі, задачі і механізми забезпечення економічної безпеки.

Економічна безпека як багаторівнева система, її базові елементи. Поняття про економічні інтереси. Загрози економічній безпеці їх класифікація. Внутрішні і зовнішні фактори забезпечення економічної безпеки держави та регіону.

Економічні стратегії та стратегічні програми забезпечення економічної безпеки в умовах глобалізації. Глобалізація як основа геополітичних і гео економічних стратегій.

Література: основна [12, 8, 7, 5, 19], допоміжна [3, 10, 13, 21].

Тема 2. Концептуальні та організаційні-інформаційні основи фінансової безпеки

Фінансова безпека: суть та місце в системі економічної безпеки. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи фінансової безпеки в Україні.

Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави та регіону. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення фінансової безпеки держави.

Ієрархічна декомпозиція фінансової безпеки та її функціональні елементи (фінансова безпека людини, фінансова безпека бізнесу, бюджетна, боргова, інвестиційна безпека, безпека фінансового ринку, регіональна фінансова безпека, міжнародна фінансова безпека).

Вплив сучасних інформаційних технологій на соціально-економічний розвиток економіки. Роль регіональних інформаційних систем у дослідженні соціально-економічного розвитку регіонів України.

Література: основна [12, 8, 7, 5, 20], допоміжна [2, 7, 13, 18].

Тема 3. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини

Державна соціальна політика в забезпеченні фінансової безпеки. Поняття про державні соціальні гарантії і соціальні стандарти. Соціальні індикатори фінансової безпеки людини (розмір оплати праці, величина сукупних доходів на душу населення, їх структура та використання, розподіл населення за рівнем середньодушового сукупного доходу, споживання продуктів харчування на душу населення). Загрози фінансовій безпеці людини (бідність, різке розшарування населення за рівнем доходів та рівнем грошових витрат, безробіття, неефективна система пільг і допомог), їх соціально-економічні наслідки для суспільства. Диференціація доходів, соціальна поляризація, маргіналізація суспільства та їх вплив на фінансову безпеку держави. Стратегія соціального розвитку та фінансова безпека людини.

Література: основна [12, 8, 7, 20], допоміжна [1, 2, 13, 14].

Тема 4. Економічна безпека підприємства

Економічна безпека підприємства: суть і передумови формування. Реалізація інтересів підприємства як основа забезпечення його економічної та фінансової безпеки. Загрози фінансовим інтересам підприємства. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. Критерії оцінки та проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства.

Теоретико-методологічні основи управління економічною безпекою підприємства. Класифікація і декомпозиція фінансової безпеки підприємства як об'єкта управління. Система інформаційного забезпечення управління фінансовою безпекою підприємства. Системи і методи аналізу фінансової безпеки. Системи і методи планування фінансової безпеки підприємства. Система контролінгу фінансової безпеки підприємства.

Література: основна [20, 8, 7, 5], допоміжна [3, 7, 13, 18].

Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення соціально-економічної безпеки держави

Тема 5. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення

Бюджетна безпека як критерій ефективності бюджетної політики. Індикатори оцінки бюджетної безпеки держави та регіональний аспект (рівень перерозподілу ВВП через бюджет, структура доходів і видатків бюджету, рівень дефіциту бюджету, співвідношення у перерозподілі між державним і місцевими бюджетами).

Класифікація основних загроз бюджетній безпеці. Прагматизм бюджетного дефіциту у контексті бюджетної безпеки держави: методи фінансування та способи подолання. Проблеми забезпечення бюджетної безпеки держави.

Література: основна [12, 8, 7, 5, 19], допоміжна [3, 7, 13, 18].

Тема 6. Боргова безпека держави

Поняття боргової безпеки держави, критерії та система індикаторів її оцінки. Поняття про загальну платоспроможність та ліквідність. Мінімальна стандартна модель Світового банку для оцінки боргової безпеки держави. Нова методологія оцінки боргової безпеки держави.

Боргова безпека України: критерії оцінки та проблеми забезпечення. Розрахунок та аналіз впливу нетто-боргових виплат на зведений бюджет України. Урегулювання світової кризи заборгованості: дефолти суверенних боржників та забезпечення фінансової безпеки держави. Реструктуризація зовнішньої заборгованості у рамках Паризького клубу офіційних кредиторів та Лондонського клубу приватних кредиторів. Стабілізаційні програми МВФ. Кельнська ініціатива. Пакети надзвичайних заходів і механізми «міжнародного кредитора останньої інстанції».

Література: основна [20, 8, 7, 5], допоміжна [3, 7, 13, 22].

Тема 7. Валютна безпека

Валютна безпека як складова фінансової безпеки: суть, критерії та індикатори оцінки. Поняття про валютну безпеку держави, валютну безпеку суб'єктів господарювання і валютну безпеку громадян.

Стійкість і конвертованість національної валюти як невід'ємні складові фінансової безпеки держави, суб'єктів господарювання, громадян. Валютне законодавство, обґрунтована валютна стратегія, ефективна валютна політика, функціональний валютний ринок у контексті забезпечення валютної безпеки держави.

Поняття про загрози валютній безпеці держави. Систематизація та класифікація загроз валютній безпеці держави

Література: основна [12, 8, 7, 5, 19], допоміжна [3, 7, 11, 18].

Тема 8. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності як елемент забезпечення соціально-економічної безпеки

Безпека банківської системи як складова національної безпеки держави, її роль у формуванні фінансової та економічної політики держави. Особливості забезпечення безпеки банківської системи України. Політичні, економічні, соціальні фактори, що впливають на рівень фінансової безпеки банківської діяльності. Систематизація загроз банківській системі України. Індикатори фінансової безпеки банківської системи.

Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності. Банківська таємниця і її захист. Управління банківською діяльністю у контексті забезпечення фінансової безпеки

Література: основна [20, 8, 7, 5], допоміжна [1, 5, 13, 18].

Тема 9. Інвестиційна складова економічної безпеки

Сутність інвестиційної безпеки. Формування системи інвестиційної безпеки держави та механізм її забезпечення. Критерії та індикатори оцінки інвестиційної безпеки держави.

Інвестиційний клімат та інвестиційний рейтинг: вплив на інвестиційну безпеку держави. Загрози інвестиційній безпеці держави та страхування інвестиційних ризиків. Поняття інвестиційного ризику та страхування інвестиційних ризиків. Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку України.

Література: основна [20, 8, 7, 5], допоміжна [5, 7, 13, 24].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи соціально-економічної безпеки										
Тема 1. Основи концепції і стратегії економічної безпеки держави та регіону	15	2	2		10	14	2			12
Тема 2. Концептуальні та організаційні-інформаційні основи фінансової безпеки	14	2	2		10	12		2		10
Тема 3. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини	15	4	2		10	14	2			12
Тема 4. Економічна безпека підприємства як складова соціально-економічної безпеки держави	12	2	2		8	12		2		10
Усього за ЗМ 1	56	10	8		38	52	4	4		44
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення соціально-економічної безпеки держави										
Тема 5. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення	16	2	4		10	14	2			12
Тема 6. Боргова безпека держави	12	2	2		8	14	2			12
Тема 7. Валютна безпека	12	2	2		8	16				16
Тема 8. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності як елемент забезпечення соціально-економічної безпеки	12	2	2		8	12		2		10
Тема 9. Інвестиційна складова економічної безпеки	12	2	2		8	12		2		10
Усього за ЗМ 2	64	10	12		42	68	4	4		60
Усього годин	120	20	20	-	80	120	8	8	-	104

5. Теми практичних занять

N з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи соціально-економічної безпеки		
1	Тема 1. Основи концепції і стратегії економічної безпеки держави та регіону	2/-
2	Тема 2. Концептуальні та організаційні-інформаційні основи фінансової безпеки	2/2
3	Тема 3. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини	2/-
4	Тема 4. Економічна безпека підприємства як складова соціально-економічної безпеки держави	2/2
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення соціально-економічної безпеки держави		
5	Тема 5. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення	4/-
6	Тема 6. Боргова безпека держави	2/-
7	Тема 7. Валютна безпека	2/-
8	Тема 8. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності як елемент забезпечення соціально-економічної безпеки	2/2
9	Тема 9. Інвестиційна складова економічної безпеки	2/2
	Разом	20/8

6. Самостійна робота

N з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи соціально-економічної безпеки		
1	Тема 1. Основи концепції і стратегії економічної безпеки держави та регіону	10/12
2	Тема 2. Концептуальні та організаційні-інформаційні основи фінансової безпеки	10/10
3	Тема 3. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини	10/12
4	Тема 4. Економічна безпека підприємства як складова соціально-економічної безпеки держави	8/10
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення соціально-економічної безпеки держави		
5	Тема 5. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення	10/12
6	Тема 6. Боргова безпека держави	8/12
7	Тема 7. Валютна безпека	8/16
8	Тема 8. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності як елемент забезпечення соціально-економічної безпеки	8/10
9	Тема 9. Інвестиційна складова економічної безпеки	8/10
	Разом	80/104

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форма контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи соціально-економічної безпеки				
Тема 1. Основи концепції і стратегії економічної безпеки держави та регіону	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне та письмове опитування, виконання тестових завдань.	основна [12, 8, 7, 5, 19], допоміжна [3, 10, 13, 21]	6
Тема 2. Концептуальні та організаційні-інформаційні основи фінансової безпеки	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне та письмове опитування, виконання тестових завдань.	[12, 8, 7, 5, 20], допоміжна [2, 7, 13, 18]	6
Тема 3. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне та письмове опитування, виконання тестових завдань.	[12, 8, 7, 20], допоміжна [1, 2, 13, 14]	6
Тема 4. Економічна безпека підприємства як складова соціально-економічної безпеки держави	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне та письмове опитування, виконання тестових завдань.	[20, 8, 7, 5], допоміжна [3, 7, 13, 18]	7
Змістовий модуль 2. Механізм забезпечення соціально-економічної безпеки держави				
Тема 5. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне та письмове опитування, виконання тестових завдань.	[12, 8, 7, 5, 19], допоміжна [3, 7, 13, 18]	7
Тема 6. Боргова безпека держави	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне та письмове опитування, виконання тестових завдань.	[20, 8, 7, 5], допоміжна [3, 7, 13, 22]	7
Тема 7. Валютна безпека	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне та письмове опитування, виконання тестових завдань.	[12, 8, 7, 5, 19], допоміжна [3, 7, 11, 18]	7
Тема 8. Фінансова безпека банківської системи та банківської	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального	Усне та письмове опитування,	[20, 8, 7, 5], допоміжна [1, 5, 13,	7

діяльності як елемент забезпечення соціально-економічної безпеки	завдання	виконання тестових завдань.	18]	
Тема 9. Інвестиційна складова економічної безпеки	Вивчення лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання	Усне та письмове опитування, виконання тестових завдань.	[20, 8, 7, 5], допоміжна [5, 7, 13, 24]	7

Індивідуальні завдання

Для закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни студентам пропонується виконати індивідуальні завдання.

Індивідуальну роботу студенти представляють наукову роботу (наукову статтю), який кожен студент готує самостійно і подає на кафедру для перевірки за тиждень до екзамену. Підсумковим оцінюванням вивчення дисципліни «Соціально-економічна безпека» буде складання іспиту.

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Соціально-економічна безпека» застосовуються наступні методи навчання:

- словесні методи навчання, пояснювально-ілюстративний метод із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу;
- бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь»;
- проблемно-пошуковий та евристичний (диспут) методи навчання;
- дослідницький метод під час виконання самостійної роботи;
- практичні методи навчання: вправи, задачі, кейси, есе тощо;
- наочні методи навчання: демонстрація, ілюстрація, презентація, навчальні фільми, відеолекції.

9. Методи контролю

При вивченні студентами курсу «Соціально-економічна безпека» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;
- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Економічна безпека держави: історичні аспекти та організаційно- правові основи становлення і розвитку в Україні.
2. Економічна безпека як багаторівнева система: суть та складові.
3. Категоріальний апарат економічної безпеки та її базові елементи.

4. Фінансова безпека: суть та місце в системі економічної безпеки держави
5. Складові фінансової безпеки держави та їх загальна характеристика
6. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави
7. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації
8. Соціальна політика та її вплив на економічну і фінансову безпеку держави
9. Соціальні критерії та індикатори оцінки фінансової безпеки людини
10. Загрози фінансовій безпеці людини: соціально-економічні наслідки для суспільства
11. Стратегія соціально-економічного розвитку і фінансова безпека людини у контексті зміцнення економічної безпеки держави
12. Фінансова безпека підприємства: суть і місце в системі економічної безпеки підприємств
13. Фінансова нестабільність суб'єктів підприємництва як головна загроза їх фінансовій безпеці
14. Критерії та індикатори рівня економічної і фінансової безпеки підприємств
15. Методичні засади прогнозування викликів і загроз фінансовій безпеці підприємства
16. Управління фінансовою безпекою підприємства. Системи забезпечення управління фінансовою безпекою підприємства
17. Фінансова безпека підприємства: суть і місце в системі економічної безпеки підприємств
18. Фінансова нестабільність суб'єктів підприємництва як головна загроза їх фінансовій безпеці
19. Критерії та індикатори рівня економічної і фінансової безпеки підприємств
20. Методичні засади прогнозування викликів і загроз фінансовій безпеці підприємства
21. Управління фінансовою безпекою підприємства. Системи забезпечення управління фінансовою безпекою підприємства
22. Боргова складова фінансової безпеки держави
23. Критерії та індикатори оцінки боргової безпеки держави
24. Ризики та загрози боргової складової національним економічним інтересам та фінансовій безпеці держави (приклад України)
25. Боргова стратегія та механізм забезпечення боргової безпеки держави
26. Безпека банківської системи як складова економічної безпеки держави
27. Систематизація загроз фінансовій безпеці комерційних банків
28. Індикатори оцінки фінансової безпеки банківської системи та банківської діяльності
29. Сучасний стан банківської системи України у контексті її економічної безпеки безпеки
30. Стратегія забезпечення банківської безпеки в Україні
31. Вплив валютних проблем на фінансову безпеку країни
32. Валютна безпека як складова економічної безпеки: суть, загрози, критерії та індикатори оцінки
33. Стан валютної безпеки в Україні та шляхи її підвищення
34. Інвестиційна безпека у структурі економічної безпеки держави
35. Загрози інвестиційній безпеці держави та страхування інвестиційних ризиків

36. Критерії та індикатори оцінки інвестиційної безпеки держави
37. Інвестиційний клімат та інвестиційний рейтинг: вплив на інвестиційну безпеку держави
38. Ринковий та державний механізм у системі забезпечення інвестиційної безпеки держави

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий контроль іспит	Сума
Змістовний модуль №1				Змістовний модуль №1						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	6	6	7	7	7	7	7	7	40	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	

35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Посібники.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети контрольних завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

13. Рекомендована література

Основна:

1. Венгер В.В. Фінанси: навчальний посібник / В.В. Венгер. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 432 с.
2. Вишневецька О. М. Економічна безпека: конспект лекцій / О.М. Вишневецька, О.М. Зуб. — Миколаїв : МНАУ, 2015. — 88 с.
3. Гнибіденко, І. Ф. Соціальна безпека: теорія та українська практика / За ред. І. Ф. Гнибіденка, А. М. Колота, В. В. Рогового та ін. – К. : КНЕУ, 2006. – 292 с.
4. Дюнова Т. В. Управління економічною безпекою аграрних підприємств: системи, механізми, інструментарій : монографія. Харків: Смугаста типографія. 2018. 321 с.
5. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія. / За заг.ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка. 2019. 395 с.
6. Колодяжна І. В., Букріна К. А. Економічна безпека в системі сталого функціонування підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск 23. частина 1. 2019. С. 135–140.
7. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансова безпека» освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»/ – Укладач Ткаченко І.П. - Кам'янське, 2021 р. - 260 стор.
8. Кузенко Т. Б. Фінансова безпека підприємства [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Т. Б. Кузенко, Н. В. Сабліна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 123 с
9. Куценко В. І., Удовиченко В. П. Соціальна безпека в контексті сталого розвитку / Куценко В. І., Удовиченко В. П. – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2010. – 652 с.
10. Лебедко С. А. Інтегральне оцінювання рівня економічної безпеки транспортних підприємств. Бізнес Інформ. Харків: Видавничий дім «ІНЖЕК». 2019. № 2. С. 259–266.
11. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави : навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.
12. Меліхова Т. О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність : монографія. Херсон : Гельветика. 2018. 632 с.
13. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Раст-7». 2020. 384 с. URL:

http://nbuviar.gov.ua/images/nak_mon_partneriv/Upravlinnya_finansovou_bezpekou_pidpruemstv.pdf

14. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020.– 384 с.
15. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>
16. Моніторинг стану фінансово-економічної безпеки України. Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. 2019. 1 (41). С. 132–138.
17. Онофрійчук О. П. Еволюція теоретичних і практичних аспектів економічної безпеки держави / О. П. Онофрійчук // *Economic security: the theory, methodology, practice: Collective monograph*. – Pegasus Publishing, Lisbon, Portugal, 2016. P. 42-52.
18. Онофрійчук О. П. Теоретичні аспекти кредитної політики комерційних банків / О. П. Онофрійчук, С. В. Близнюк, В. І. Сисюк // «Наукові інновації та передові технології». 2023. - № 14(28). С. 718 – 729.
19. Онофрійчук О. П. Теоретичні основи економічної безпеки / О. П. Онофрійчук, А. М. Яковчук., В. І. Сисюк // «Наука і техніка сьогодні». 2024. – №2 (30). С. 375 – 386.
20. Онофрійчук О. П. Теоретичні основи соціально-економічної безпеки / О. П. Онофрійчук, Н. В. Ліщук, Н. Я. Далюк, П. В. Бригідир, Д. І. Соколовський // «Актуальні питання у сучасній науці». 2024. – №6 (24). С. 131 – 143.
21. Онофрійчук О. П. Управління фінансовою стійкістю підприємства / О. П. Онофрійчук, С. І. Антонюк, В. А. Підгрушний // «Актуальні питання у сучасній науці». 2023. – №12 (18). С. 112 – 122.
22. Попова А. О. Моніторинг стану фінансово-економічної безпеки України. Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. 2019. 1 (41). С. 132–138.
23. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства: навч. посіб. К. : ЦУЛ. 2018. 320 с.
24. Савченко М. В., Шкуренко О. В. Інтегральний підхід щодо оцінки економічної безпеки експортоорієнтованих соціально-економічних систем. Бізнес Інформ. Харків: Видавничий дім «ІНЖЕК». 2019. № 1. С. 199–207.
25. Соціальна безпека як елемент державного регулювання: соціально-економічний та гуманітарний контекст / О.Г. Сидорчук // *Управління економікою: теорія та практика: Зб. наук. пр.* К: ІЕП НАНУ, 2018. С. 95-109.
26. Соціальна безпека: теорія та українська практика: Монографія / І.Ф. Гнибіденко, А.М. Колот, О.Ф. Новікова та ін.; За ред. І.Ф. Гнибіденка, А.М. Колота, В.В. Рогової. К.: КНЕУ, 2006. 292 с.
27. Соціальна економіка : навчальний посібник / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Ю. В. Сотникова, Н. В. Аграмакова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 275 с.
28. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки: монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова [та ін.] / Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості. К. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184с.
29. Теслюк Т. В. Аналіз динаміки функціонування багаторівневих систем з використанням моделей на підставі ієрархічних мереж петрі. Науковий вісник НЛТУ України. 2018. Т. 28. № 8. С. 149–154.
30. Харазішвілі Ю. М., Система сталого розвитку: інструментарій оцінки, резерви та стратегічні сценарії реалізації : монографія. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ. 2019. 304 с.
31. Шевчук П. І. Соціальна політика та соціальна безпека людини: Навчальний посібник. – Львів: Вид-во ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 178 с.

Допоміжна:

1. Баланда А. Безпека як соціальний феномен: дискурс людського розвитку / Баланда А. – Україна: аспекти праці. – 2009. – № 1. – С.2–28.
2. Беляєв О. О. Соціально-економічна безпека: навч. посіб. / О.О. Беляєв, Л.П. Бортнікова, В.І. Кириленко та ін. – К.: КНЕУ, 2010. – 316 с.
3. Білорус О. Б. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Г.Білорус, Д. Г. Лук'яненко та ін. – КНЕУ, 2001. – 733 с.
4. Братусь Ю. М. Системний підхід до аналізу стану великих організаційних систем при прийнятті рішення та управління їх безпекою / Братусь Ю. М. // Збірник матеріалів науково-практичної конференції 16–17 травня 2010 р., Київ. – К.: Вид-во Європ. Ун-ту, 2010. – С. 29–33.
5. Галайко Н. В. Вплив соціальних та психологічних чинників на фінансову безпеку особи. Науковий вісник НЛТУ України. 2019. Т. 29, № 4. С. 89-92.
6. Державні соціальні стандарти та гарантії 2022 рік. URL: <http://gutszn.kr-admin.gov.ua/2022/20221228/standart.pdf>.
7. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія. / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.
8. Зачосова Н. В. Соціальне забезпечення населення як елемент регулювання фінансової безпеки держави: вітчизняні реалії та досвід ЄС. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2017. Т. 22, Вип. 10. С. 162-165.
9. Іванова Н.С. Прогнозування економічної безпеки регіонів для забезпечення безпеки національної економіки: монографія. Кривий Ріг : ФОП Чернявський Д.О., 2018. 381с.
10. Калашников С. В. Теоретичні аспекти формування соціальної сфери в сучасних економічних умовах. Ефективна економіка. 2017. № 1. С. 35–47.
11. Кальницька М. А. Соціальна безпека: поняття та рівні дослідження. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Випуск 17. С. 566–571.
12. Клименко А. Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти. Теорія і практика правознавства. 2017. № 2. С. 1–10.
13. Коковіхіна О. О. Фінансова безпека: Конспект лекцій. – Харків: УкрДУЗТ, 2021. – 102 с.
14. Коцюбинська Є. Б. Сучасний стан соціального страхування в Україні. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. Вип. 2 (40). С. 33–36.
15. Крамчанинова М. Д. Глобалізація та безпека: економічні, соціальні та політичні аспекти. Бізнес Інформ. 2021. № 5. С. 16-21.
16. Кришень О. В. Сучасні тенденції формування, реалізації та розвитку регіональної соціальної політики в Україні. Державне управління та місцеве самоврядування. 2020. Вип. 1 (44). С.52–58.
17. Лойко В.В., Рамський А.Ю., Лойко Д.М. Формування інноваційного потенціалу національної економіки та розвиток ринку стартапів // Концепти інноваційного розвитку підприємництва [Текст]: [Монографія] / За заг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В. В.; Національний університет «Києво-Могилянська академія». К.: Інтерсервіс, 2018. С. 83-91.
18. Макарова О. В. Соціальна політика в Україні: Монографія / О. В. Макарова ; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. – К., 2015. – 244 с.
19. Набхан О. В. Державне управління сферою охорони здоров'я як складова соціальної безпеки держави. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 5. С. 110-116.
20. Назарова Г. В. Регулювання доходів соціальних груп населення : монографія / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, А. В. Семенченко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 270 с.
21. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.

22. Нечосіна О. Функціонування системи соціальних послуг в Україні: короткий опис. Київ, 2019. 16 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/510/3>
23. О. І. Імплементация міжнародних стандартів щодо соціального захисту в національне законодавство України. Трудове право. Право соціального забезпечення. 2019. № 1(14). С. 87–92.
24. Огінська А. Ю. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації: теоретико-концептуальний зріз. Економіка та держава. 2018. № 4. С. 131–136. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2018/29.pdf.
25. Онофрійчук О. П. Валютне регулювання експортних та імпортних операцій суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності // О. П. Онофрійчук, Н. В. Ліщук, С. В. Близнюк, В. В. Сторожук, Л. Л. Шеверда // Збірник матеріалів - The XII International Scientific and Practical Conference «Actual priorities of modern science, education and practice», March 29 – April 01, 2022, Paris, France. 200-205 p.
26. Онофрійчук О. П. Електронний бізнес в Україні: стан, перспективи та проблеми розвитку / О. П. Онофрійчук, Л. А. Коваль, Н. В. Ліщук, С. В. Козак, С. В. Близнюк // Socio-economic and management concepts: collective monograph / Krupelnyska I., – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2021. P 205-217.
27. Онофрійчук О. П. Україна в системі міжнародних економічних відносинах // О. П. Онофрійчук, С. В. Близнюк, Н. А. Козаченко, В. Д. Бережницька, А. О. Бондарєєва. Збірник матеріалів / The XXIV International Science Conference «About the problems of practice, science and ways to solve them», May 04 – 07, 2021, Milan, Italy. 48-51 p.
28. Підгірна В.Н. Соціальна безпека як пріоритетна складова національної безпеки України / В.Н. Підгірна, А.І. Магальяс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : auka.kushnir.mk.ua/?p=26844.
29. Повзун Д. І. Фінансово-економічна безпека як основна складова соціально-економічного розвитку регіону. Ефективна економіка. 2020. № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_8_51
- політики від 04.10.2022 № 272. URL: <https://zakonodavstvo.com/ukrajini-minsotspolitiki/nakaz-vid-04102022-272-pro-zatverdjenyua-formi-2022-101223.html>
30. Про затвердження форми звітності № 2 (річна) «Звіт про надання державної допомоги сім'ям з дітьми» та Інструкції щодо її заповнення. Наказ Міністерства соціальної
31. Роледерс В. В., Кукель Г. С. Проблеми фінансування сфери соціального захисту населення в Україні та шляхи їх подолання. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 10. С. 49–54.
32. Сидорчук О. Г. Соціальна безпека: державне регулювання та організаційно-економічне забезпечення : монографія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 492 с.
33. Соціальна безпека: теорія та українська практика: Монографія / І. Ф. Гнибіденко, А. М. Колот, О. Ф. Новікова та ін.; За ред. І. Ф. Гнибіденка, А. М. Колота, В. В. Рогової. – К. : КНЕУ, 2006. – 292 с. Бондарєвська К. В. Міжнародна міграція в контексті забезпечення соціальної безпеки. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 43. С. 43-48.
34. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова та ін. / Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості. Київ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.
35. Ткаченко І. П. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини в системі національної економічної безпеки. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. 2020. № 22. С. 33-46.
36. Токарський Т. Б. Фінансове забезпечення соціального страхування у Республіці Польща: безпековий аспект. Фінанси України. 2021. № 1. С. 117-126.
37. Шведун В. О. Стратегічна модель забезпечення соціально-економічної безпеки держави в умовах сучасних викликів. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 5. С. 52-55.
38. Farion A., Dluhopolskyi O., Banakh S., Moskaliuk N., Farion M. and Ivashuk Y.

Using Blockchain Technology for Boost Cyber Security. International Conference “Advanced Computer Information Technologies”. University of South Bohemia. Czech Republic. ACIT’2019. P. 452–455. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/8780019>

39. Gevko V., Vivchar O., Zaitseva-Kalaur I., Redkva O. Organizational and legal procedures for ensuring the security and protection of economic entity : a security knowledgeable approach. Studia Prawnoustrojowe. Uniwersytetu Warmińsko–Mazurski. Olsztynie, Poland. 2019. 46. P. 453– 464.

40. Hryhoruk P. M., Khrushch N. A., Chuniak O. V. Conception of modeling the system of ensuring financial economic security. Scientific Bulletin of Polissia. 2019. Vol. 17. Issue 1. P. 158– 165.

41. Lavrentieva L., Anisimova O. Strategic Approaches to the Risk Management and their Influence on Economic Security of the Enterprise. Journal of Modern Science. 37/2018. 127–144.

42. Vivchar O., Ziailyk M., Krzywkowska J. Assessment of economic security of enterprises formation on the basis of economic and mathematical modeling: current state and development pragmatics. Ukraine in the context of global and national modern servisation processes and digital economy : monograph. Praha: OKTAN PRINT. 2020.145–154 p.

43. Vivchar O., Kvasnii L., Paslavska V., Malik L. Experience of leading countries in terms of density of robotics for the implementation of digital technologies / Artificial intelligence as a basis for the development of the digital economy: textbook; Edited by I. Tatomyr, Z. Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT. 2021. 376 p. (77-85).

44. Vivchar O. I., Drakokhrust T. V., Shatarskyi A.Ya. Security of a country’s private military company : a network approach to organizational and legal contexts. The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing». 2022. p. 47–50.

45. Voynarenko M., Dykha M., Mykoliuk O. Assessment of an enterprise’s energy security based on multi-criteria tasks modeling. Problems and Perspectives in Management. 2018. 16(4). P. 102–116.

14. Інформаційні ресурси

<https://bank.gov.ua/>

<https://esbu.gov.ua/>

<https://www.ukrstat.gov.ua/>

<https://mof.gov.ua/uk/>

<https://amcu.gov.ua/>

<https://www.msp.gov.ua/>

<https://www.kmu.gov.ua/>

<https://www.imf.org/en/Home>

<https://www.worldbank.org/en/home>